

חוק בית העצמאות, התשס"ט-2009*

<p>מטרתו של חוק זה לשחזר ולשמר את הבניין שבו הוכרזה עצמאות ישראל ביום ה- 27 ביולי 2009 – בית העצמאות, בהיותו בעל חשיבות לאומיות והיסטורית בתולדות העם והמדינה, ולהקם בו למען הציבור מוזיאון לתולדות עם ישראל בארץ ישראל ולנושאים נספחים לפי חוק זה, לרבות שימור זכרו ופועלו של מאיר דיזינגוף. ראש עירייה הראשון של העיר תל-אביב, שבית העצמאות היה ביתו.</p> <p>בחווק זה –</p> <p>"הגנו" – בהגדרתו בחוק הארכיבונים, התשט"ז-1955;¹</p> <p>"המועצת" – המועצה שהוקמה לפי סעיף 6;</p> <p>"מועצת המוזיאונים" – המועצה בהגדרתה בחוק המוזיאונים, התשמ"ג-1983;²</p> <p>"ראש" – ראש הממשלה.</p> <p>מקום מושבו של בית העצמאות הוא בשדרות רוטשילד 16 בתל-אביב-יפו, בבניין שבו הוכרזה עצמאות ישראל.</p> <p>(א) בית העצמאות יונח ולפעול מטעם המדינה באחריותו ובפיקוחו של הגנו, באמצעות הגוף המנהל שמונה לפי הוראות סעיף 17, על פי הוראות הגנו והנחיות המ鏘עוות; הגנו יפקח על הגוף המנהל ופיעולו, לרבות על קיום הוראות והנחיות מקצועיות שנקבעו לפי סעיף זה, ועל פעילותו התקינה של בית העצמאות לפי הוראות חוק זה.</p> <p>(ב) מועצת המוזיאונים רשאית ליעץ לגנו בעניין הקמתו והפעלתו של המוזיאון בבית העצמאות.</p> <p>מטרותיו של בית העצמאות הן:</p> <p>(1) לשחזר ולשמר את הבניין שבו הוכרזה עצמאות ישראל והתקנסה מועצת המדינה הזמנית, לרבות שחוור האולם שבו התקימה ההכבהה וטיפוחו ולהציג מוצגים קשורים להכרזה ול מגילת העצמאות;</p> <p>(2) לשמש מוזיאון שבו יוצגו, באמצעות מוזיאליים הולמים, תולדות עם ישראל בארץ ישראל לאורך הדורות מראשית קיומו ועד לעת הזאת, תוך מתן ביטוי לחשיבות הלאמית וההיסטוריה של שיבת העם היהודי לארץ ישראל ולהקמת המדינה;</p> <p>(3) לקיים פעילות חינוכית ותרבותית ברוח מגילת העצמאות, תוך הדגשת הזיקה בין הרנץ' ובין עצמאות ישראל, בנושאים הנוגעים למטרות חוק זה;</p> <p>(4) לשמר את זכרו ופועלו של מאיר דיזינגוף בהתאם למטרות חוק זה.</p> <p>(א) תוקם מועצה מייעצת שתיעוץ לגנו לעניין ניהולו והפעלתו של בית העצמאות, בהתאם למכוריות הננתנות לה לפי הוראות חוק זה; המועצה תהיה בת 15 חברים שימנה השה, ואלה חברים:</p> <p>(1) עובד משרד ראש הממשלה;</p> <p>(2) עובד משרד התרבות והספורט, לפי המלצה שר התרבות והספורט;</p>	<p>מטרת החוק</p> <p>הגדרות</p> <p>מקום המושב</p> <p>הפעלת בית העצמאות</p> <p>מטרות בית העצמאות</p> <p>המועצה</p>
---	--

* התקבל בכנסת ביום ו' באב התשס"ט (27 ביולי 2009); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 230, מיום י"ד באיר התשס"ח (19 במאי 2008), עמ' 300.

¹ ס"ח התשנ"ג, עמ' 14.

² ס"ח התשמ"ג, עמ' 113.

- (3) עובד משרד החינוך, לפי המלצת שר החינוך;
- (4) עובד משרד האוצר, לפי המלצת שר האוצר;
- (5) עובד המשרד להגנת הסביבה, לפי המלצת שר להגנת הסביבה;
- (6) שני נציגי עיריית תל-אביב-יפו, לפי שתקבע מועצת העירייה לפי המלצת ראש העירייה;
- (7) שלושה בעלי מעמד בשדה ההשכלה הגבוהה, שניים מהם מתחומיים הקשורים למטרות בית העצמאות, לפי המלצת המועצה להשכלה גבוהה, במשמעותה בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958³, ואחד מתחומי המזיאוניות, לפי המלצת מועצת המזיאוניות;
- (8) נציג הסתדרות הציונית העולמית, לפי המלצתה;
- (9) נציג הקרן הקימית לישראל, לפי המלצתה;
- (10) שלושה נציגי גופים העוסקים בתחוםים ממורט לחלקן, ובאיין נציגי גופים כאמור – נציגי ציבור העוסקים בתחוםים הקשורים למטרות בית העצמאות:
- (א) נציג גוף שעיקר עיסוקו בשימור אטרים, בהיקף ארצי;
- (ב) נציג גוף שעיקר עיסוקו בזיקה שבין התנ"ך ובין עצמות ישראל;
- (ג) נציג גוף שעיקר עיסוקו בשימור זכרו של מאיר דיזינגוף וראשיתה של העיר תל-אביב כעיר העברית הראשונה.
- (ב) המועצה, באישור השה, תמנה את יושב ראש המועצה מבין חברי המינויים בפסקה (7), (8) או (9) שבסעיף קטן (א).
- (ג) הודעה בדבר מינוי חברי המועצה תפורסם ברשומות.
- .7. (א) המועצה תיעץ לנגן בעניינים אלה:
- (1) מינוי הגוף המנהל;
- (2) מדיניות הנהול וההפעלה של בית העצמאות;
- (3) אישור התקציב לניהול ולהפעלה של בית העצמאות ותכנית העבודה השנתית של הגוף המנהל.
- (ב) המועצה תהיה רשאית לקבל מהגנו מידע ודיווחים ככל הנדרש לה למילוי תפקידיה לפי חוק זה, לרבות מידע שנמסר לגנו על ידי הגוף המנהל.
- .8. (א) המועצה תתכנס לפחות פעמיים בשנה.
- (ב) יושב ראש המועצה ינהל את ישיבותיה; הוא יזמן את ישיבות המועצה ויקבע את מועדן, מקוםן וסדר יומן.
- (ג) הגנו יזמן לישיבת המועצה וייהה רשאי להשתתף בהן.
- (ד) המועצה תקבע את סדרי עובודתה בכל שלא נקבעו לפי חוק זה.
- .9. (א) חבר המועצה שאינו עובד המדינה, עובד גוף מתקצב או נציג של גוף שאותו הוא גמול וחומר מיציג במועצה, זכאי לקבל מתקציב בית העצמאות גמול בעבור השתתפות בישיבות המועצה לפי הוראות סעיף קטן (ג). ובלבך שאינו זכאי לקבל, ממוקור אחת תמורה בעבור השתתפות.

³ ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

- (ב) חבר המועצה שאינו זכאי לגמול לפי הוראות סעיף קטן (א), זכאי לקבל מתקציב בית העצמאות החור והעצאות שהוציאו לצורן השתפות בישיבות המועצה לפי הוראות סעיף קטן (ג), ובלבד שאינו זכאי לקבל, מוקור אחר, החור והעצאות.
- (ג) השה, בהסכמה שר האוצר, יקבע כללים ותנאים שלפייהם ישולם מתקציב בית העצמאות גמול או החור והעצאות לחבר המועצה בהתאם להוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) ואת שיעוריהם.
- (ד) בסעיף זה, "עובד המדינה", "עובד גופ מתקצב" – כהגדרתם בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.⁴
10. חבר המועצה יתמנה לתקופה של ארבע שנים ונינתן לשוב ולמנותו לתקופות כהוננה נסוכות, ואולם לא יכהן חבר המועצה יותר משלוש תקופות כהונתו לתקופות כהוננה.
11. (א) חבר המועצה ייחל לכהן לפני תום תקופת כהונתו באחת מכל:
 (1) התפטר ממשרתו כתוב התפטרות לשר;
 (2) הורשע בעבירה שمفאת מהוותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש חבר המועצה;
 (3) חדל להיות עובד המשרד הממשלתי או הגוף שהוא אותו הוא מייצג במועצתה;
 (4) לגביו חבר מועצה שמונה לפי סעיף 6(א)(7) או (10) – אם נתמנה לעובד מדינה;
 (5) נתקיים בו אחת הנסיבות הפורשות אדם מהיות חבר המועצה.
 (ב) הוגש כתוב אישום נגד חבר המועצה בשל עבירה שمفאת מהוותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש חבר המועצה, רשיי השר להשעותיו מכחונתו עד לסיום ההליך בעניינו, ולמנות לו ממלא מקום למשך תקופת ההשעה, לפי הוראות סעיף 6(א).
12. השר רשאי, לאחר שנוצע ביושב ראש המועצה, להעביר חבר מועצה מכחונתו לפני תום תקופת כהונתו בשל אחת מכל:
 (1) נבצר ממנו, דרך קבע, למלא את תפקידו;
 (2) נעדר משלוש ישיבות רצופות או מרבע ישיבות בתוך שנה אחת, של המועצה.
 (א) ראה השה לאחר התיעצות עם הגנו, כי המועצה אינה מלאת את תפקידה באופן נאות, יודיע למועצה בהודעה בכתב שישלח ליושב ראש המועצה, כי אם בתוך מועד שיקבע לא תמלא המועצה את המוטל עליה בהתאם להוראות חוק זה, כפי שפירט השר בדרישתו, יפזר את המועצה.
 (ב) לא מילאה המועצה את שוחטעל עליה כאמור בסעיף קטן (א), בתוך המועד שקבע השר בהודעתו, רשאי השר להורות על פיזור המועצה.
13. החליט השר לפזר את המועצה כאמור בסעיף 13, תמונה מועצה חדשה, בדרך הקבועה בסעיף 6, בתוך 120 ימים מיום הפיזור.
14. כינון מועצה חדשה.
15. קיום המועצה, סמכויותיה ותוקף החלטותיה, לא יפגעו מחייב שנתפנה מקומו של חבר בה, או מחייב ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו, ובלבד שרוב חברי המועצה מכחנים כדין.

⁴ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

- (א) לא יתמנה ולא יכהן כחבר המועצה מי שעலול להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב ניגוד עניינים של ניגוד עניינים, בין תפקידו כאמו, לבין עניין אישי שלו או בין תפקיד אחר שלו.
- (ב) חבר המועצה יימנע מהתפתח ומהצבעה בישיבות, אם הנושא עלול לגורום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו לבין עניין אישי שלו או לבין תפקיד אחר שלו; חבר המועצה לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא העולם גורום לו להימצא במצב כאמור גם מוחוץ לישיבות.
- (ג) התברר לחבר המועצה כי נושא הנדרן בישיבה או המטופל על ידו עלול לגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיף קטן (א), יודיע על כך ליושב ראש המועצה.
- (ד) לעניין סעיף זה, אחת היא אם מילוי התפקיד האחר הוא בתמורה או שלא בתמורה.
- (ה) בסעיף זה –
- “unnyin avish” – לרבות עניין אישי של קרובו או עניין של גוף לחבר המועצה או קרובו מנהלים או עובדים אחרים בו, או עניין של גוף שיש לכל אחד מהם חלק בהון המניות שלו, בזכות לקבל רווחים, בזכות למנות מנהל או בזכות הצבעה;
- “קרוב” – בן זוג, הורה, בן, בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד, דודת, חותן, חותנת, חם, חמota, חתן, כליה, ננד או ננדת, לרבות חוגג או מאומץ, וכן אדם אחר הסמוך על שולחנו של חבר המועצה.
- (א) הגנו, לאחר התיעצויות עם המועצה, ימנה את הגוף המנהל; הגוף המנהל יכול מינוי הגוף המנהל שייהיה תאגיד שהתאגד בישראל, מטרתו העיקרית אינה לפעול לבונת רוח והוא אינו רשאי לחלק רווחים לבעליו או לחבריו, לפי העניין, ומטרותיו מאפשרות פעילות ניהול והפעלה של בית העצמאות וועלות בקנה אחד עם מטרות החוק, או שיכול להיות תלי-אביב-יפו.
- (ב) תאגיד כאמור בסעיף קטן (א) יבחר בהליך תחרותי, שוויוני ופומבי שיעורו הגנו; ואולם לא יבחר תאגיד שהוא, נושא מושה בו או מנהלו הורשו בעבירה שמאפתה מהותה, חומרתה או נסיבותה, אין התאגיד ראוי לשמש כגוף המנהל, או שתלווי ועומד נגד מי מהם כתוב אישום בשל עבירה כאמור.
- (ג) הגנו יקבע את תנאי ההתקשרות בהסכם שיעורו עם הגוף המנהל בוגע לניהול ולפעולתו של בית העצמאות בהתאם להוראות חוק זה; בהסכם ייקבעו, בין השאר, התנאים שבהם תסתiem ההתקשרות עם הגוף המנהל; תקופת התקשרות לא תעלא על שבע שנים ורשאי הגנו, לאחר ההתייעצויות עם המועצה, להאריך להתקופות נוספות כאמור.
- (ד) תאגיד שהוא גוף מנהל יהיה גוף מבקר במשמעותו בחוק מבקר המדינה, התשי”ח-1958 [נוסח משולב⁵], בכל הנוגע לפעולותיו לפי חוק זה.
18. הגוף המנהל –
- (1) ינהל ויפעל את בית העצמאות, ויבצע את כל הפעולות הנדרשות למימוש מטרותיו של בית העצמאות, לבוט שחוור ושימורו, ולמתן שירותים למבקרים בו, והכל בהתאם להוראות לפי חוק זה, להוראות הגנו ולהנחיותיו המڪzuיות, לתנאי ההסכםumo וلتכנית העבודה השנתית שאושרה לפי פסקה (2);

⁵ ס”ח התשי”ח, עמ’ 92

(2) יגיש לגנץ, לאישורו, עד לחודש אוקטובר בכל שנה, הצעה לתוכנית עבודה שנתית ולתקציב שנתית לשנת התקציב הבא; הגנץ, לאחר התייעצות עם המועצה, יאשר את תוכנית העבודה השנתית ואת התקציב השנתי בהתאם למקרהות המימון לفعاليותו, לפי סעיף 24.

(3) יגיש לגנץ, אחת לשנה, דין וחשבון על פעולותיו ופעולות בית העצמאות, וכן ימסור לגנץ דיווחים, מסמכים ומידיע על פעולותיו, כל אימת שיידרש לעשות כן, ויאפשר לגנץ לעורר כל בדיקה שימצא לנכון.

בלי לגרוע מהאפשרות לבטל מינוי הגוף המנהל לפי תנאי ההתקשרות בהסכם עם הגוף המנהל, כאמור בסעיף 16(ג), רשאי הגנץ, לאחר התייעצות עם המועצה, לבטל את מינויו הגוף המנהל בהתאם אחד מכל:

(1) אי-יקום הוראות החוק או הוראות והנחיות מڪצועיות שתנתן הגנץ;

(2) חドル להתקיים תנאים מהתנאים למינוי הגוף המנהל לפי סעיף 17;

(3) המינוי נעשה על יסוד מידע כובע או שגוי;

(4) התאגיד, נשוא משרה או מנהל בו הורשע בעבריה שמאפת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין התאגיד ראוי לשמש בגוף המנהל;

(5) טובת הציבור מחייבת ביטול המינוי.

20. מינוי הגוף המנהל יפקע באחד מכל:

(1) הגוף המנהל החליט על פירוקו מרצון או שבית המשפט נתן צו לפירוקו;

(2) בית המשפט נתן צו כינוס נכסים או צו פירוק זמני בעניינו של הגוף המנהל;

(3) בית המשפט נתן צו הקפתה הליכים, כמשמעותו בסעיף 55(ב) לחוק החברות, התשנ"ט-1999⁶, בעניינו של הגוף המנהל.

לא יכהן כמנהל בית העצמאות מטעמו של הגוף המנהל אלא אזרח ישראלי ותושב ישראל שנתקיימו בו כל אלה:

(1) הוא בעל תואר אקדמי;

(2) הוא בעל ניסיון ניהול ומקצוע של חמישה שנים לפחות בתחום מתחום הקשורים למטרות חוק זה;

(3) הוא לא הורשע בעבריה אשר מאפת מהותה, חומרתה או נסיבותיה, אין הוא ראוי לשמש כמנהל בית העצמאות.

21. (א) אין בהוראות חוק זה כדי למנוע הכרזה על בית העצמאות באתר לאומי.

(ב) הכרזת בית העצמאות באתר לאומי –

(1) יהיה השר ממונה על ביצוע חוק גנים לאומיים, בשינויים המחויבים, בכל הנוגע לቤת העצמאות, והוא יחוות נזונות לו לעניין זה הסמכויות הנთוננות לשר להגנת הסביבה לפי אותו חוק, למעט לפי סעיף 39 לחוק האמור;

(2) ביצוע הוראות לפי הפרק השישי לחוק גנים לאומיים יהיה על ידי הגוף המנהל, וסעיפים 41 ו-42 לחוק האמור לא יחולו.

(ג) במקרה של סתירה בין הוראות לפי חוק גנים לאומיים להוראות לפי חוק זה, יגברו ההוראות לפי חוק זה.

ביטול המינוי

פקיעת המינוי

בית העצמאות
באתר לאומי

⁶ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

(ד) בסעיף זה –

"אתר לאומי" – כהגדתו בחוק גנים לאומיים;

"חוק גנים לאומיים" – חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998?.

23. (א) הגוף המנהל רשאי לגבות דמי כניסה לבית העצמאות או לחלק ממנה, כפי שקבע דמי כניסה לשירות ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת, ורשי הוא לקבוע שיעורים שונים של דמי כניסה ופטורים לטסוגים של מבקרים.
- (ב) ההצעות מדמי הכנסה לפי סעיף זה יישמו את הגוף המנהל לצורך ביצוע הפקידי לפי חוק זה, בהתאם לתקציב השנה שאושר לפי סעיף 18(2).
24. שחוורו, שימורו והפעלתו של בית העצמאות וביצוע הוראות חוק זה ימומנו מתקציב מימון המדינה וכן מתנות והכנסות אחרות, לרבות הכנסות מדמי כניסה כאמור בסעיף 23, כפי הדורש להוצאות קיומו, פיתוחו וניהול מכלול פעילותותו לפי מטרות חוק זה; השתתפות המדינה בתקציב בית העצמאות וביצוע הוראות לפי חוק זה תקבע בתכנית נפרדת, בסעיף התקציב משרד ראש הממשלה בחוק התקציב השנה; בסעיף זה, "תקציב" ו"סעיף התקציב" – כהגדרתם בחוק התקציב שני תקציבים המשמשו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.
25. כל נכון המשמש לפעילויות בית העצמאות יהיה פטור מכל אגרה, ארונונה או תלולים פטור מסיטים חובה אחת, המשתלים לרשות מקומית; פטור כאמור לא יכול על נכון נכס או חלק ממנה המשמש למטרות מסחריות.
26. (א) מוצע שבבעל המדינה המשמש לפעילויות בית העצמאות אינו ניתן לעיקול או אייסור עיקול ושבעוד והగלות בהעברת זכויות לsubpackage, ולא תחול עליו זכויות עיבובן, אלא באישור השה.
- (ב) זכויות וחובים של הגוף המנהל לפי הסכם ההתקשרות עמו אינם ניתנים להעbara, לשעבוד או לעיקול.
27. תיקון חוק המזיאונים, התשמ"ג-1983, בסעיף 8, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
"(ד) "הוראות סעיף זה לא יחולו לגבי מזיאון שנוסף בחוק".
28. השר מונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו.
29. (א) תחילתו של חוק זה, למעט סעיף 6, שישה חודשים מיום פרסום (להלן – יום תחילת ההתקילה).
- (ב) עד יום תחילת תמונה המועיצה לפי סעיף 6.
30. במזיאון שיוקם בבית העצמאות לפי הוראות חוק זה, יוצעו פריטים נבחרים שהחזקת הוראות מעבר עמותת בית התנ"ך, לתקופה של 12 חודשים מיום התקילה או עד להעברותם, בסיווע המדינה, למשכן מתאים בירושלים, לפי המוקדם.

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

ראובן ריבליין
ירושב ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה